

САМОСТАЛНИ СИНДИКАТ ЗАПОСЛЕНИХ У ПОЉОПРИВРЕДИ
ПРЕХРАМБЕНОЈ, ДУВАНСКОЈ ИНДУСТРИЈИ И ВОДОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ

Адреса: 11000 Београд, Дечанска 14/6, Тел/Факс: 011-3231-109, 3341-606
E-mail: sindikat.poljoprivrede@gmail.com www.sindikatpoljoprivrede.rs
Текући рачун: 325-9500600019133-75 Матични број: 17895397 Пиб:101885020

Београд, 26.01.2023. године
Број: 005-2023

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Поштована министарко,

На основу договора са заједничког састанка одржаног дана 18.11.2022 године у Вашем и нашем Министарству, у име Самосталног синдиката запослених у пољопривреди, прехранбеној, дуванској индустрији и водопривреди Србије, дајемо вам предлог како да помогнемо, заједнички, Водопривредним друштвима, учинимо их бољим, ефикаснијим, употребљивијим, одговорнијим, да истински, заједно са својим оснивачем, на најбољи начин остваре мисију и друштвену одговорност која им је поверена и дата. Зато је потребно мало воље, доста енергије и заједничког напора како Вас, као нашег министарства коме припадамо и које нас представља, Министарства привреде, и целокупне Владе Републике Србије.

Управљање и газдовање водним објектима као пословима од општег интереса је, сходно Закону о водама, поверено Јавним водопривредним предузећима, а то су ЈВП Србијаводе, ЈВП Водевојводине.

Водопривредна друштва су једночлана привредна друштва у власништву Републике Србије (која се практично појављују као оперативна и извођачка предузећа, у име и за рачун јавних водопривредних предузећа, на свом подручју и за која су задужена Оперативним планом одбране од поплава који за сваку годину доноси Влада РС). У њима Република Србија остварује власничка права преко представника Републике Србије у Скупштини Водопривредног друштва и именује га Влада Републике Србије. Према оснивачким актима из 2015. године, Скупштина је добила велика овлашћења те је учествовала у доношењу најважнијих одлука, а водопривредна друштва су пословала у складу са Законом о привредним друштвима који једини и регулише једночлана привредна друштва и једини са којим се да уподобити рад ових друштава. Године 2018. су донети нови оснивачки акти који ова друштва изједначавају са јавним предузећима, односно, и ако и даље послују као једночлана привредна друштва како то уређује Закон о привредним друштвима, прописује аналогна примена Закона о јавним предузећима, што није добро из више разлога:

- 1) Водопривредна друштва се не финансирају из буџета Републике Србије нити директно нити индиректно. Послове добијају јављајући се на тендере које пропису јавна водопривредна предузећа односно под комерцијалним условима, као и на тендере других субјеката из области нискоградње, Електропривреда Србије ХЕ Ђердап, Дирекције за изградњу Града, ЈП Водовод, Градска дирекције за пољопривредно земљиште, приватни инвеститори и други. Оснивач одговара за њих само до висине уложеног капитала, а то је бивши друштвени капитал, који је претворен у државни и то се сматра улогом Оснивача. Ми се овим не жалимо на тај поступак, већ на чињеницу да је одговорност оснивача само до те границе, и ван ње, та одговорност престаје. Да ово није празна прича, чињеница је да је већ неколико оваквих водопривредних друштава престало да постоји.

- 2) Да би добила посао морају поседовати водопривредну лиценцу за коју је неопходно имати прописани кадровски и технички капацитет односно исто као и приватна предузећа и други. Ова друштва су извођачка због чега су у АПР-у регистрована као понуђачи. Било би апсурдно тражити им да примењују и Закон о јавним набавкама. Да би применили тај закон, неопходно је да сачине програм пословања што такође представља проблем јер се послови са јавним предузећима закључују у току календарске године за ту годину (април, мај, јун) те је потпуно нереално и немогуће да план и програм пословања ураде како Закон налаже до 30. новембра текуће године за наредну годину. Водопривредна друштва у том периоду немају никакве улазне елементе за израду плана и програма пословања, обзиром да послове добијају тендерским путем, јављајући се на расписане тендере, без икаквог утицаја, колико ће и када тих тендера бити и какав ће бити успех учешћем на истим те чињенице да за њих нигде није одређен буџет за обављање ове делатности. Природно је да се План и програм може мењати, али је то смислено кад имамо приликом израде Плана и програма већину улазних елемената, па мењамо само неке који се непредвиђено појаве, а водопривредна друштва 30 новембра текуће године немају ни назнаку ниједног улазног елемента за наредну годину, па је такав План и програм провизоријум, тек да се нешто уради и задовољи форма.
- 3) У ситуацији када држава приморава Водопривредна друштва да послују у складу са Законом о јавним предузећима, намећу се обавезе које исти нису у могућности да испоштују јер изазивају нефлексибилност и тромост у пословању што ће пре или касније довести и до гашења истих. Подсећања ради, ова друштва су неопходна у одбрани од поплава. **Имајући у виду све екстремније временске услове, овим путем бисмо временом угрозили и систем одбране од поплава.**
- 4) Такође треба истаћи да ова друштва раде у потпуно равноправној конкуренцији предузећа из области водопривреде, нискоградње и грађевинарства која су у приватној својини. Све што је водопривредним друштвима наметнуто и тражено, (ако их посматрамо као јавна предузећа, а по ниједном свом атрибуту нису), изузетно отежава привредни положај истих у тржишној утакмици у којој учествују са приватним предузећима стварајући притом једну потпуно лимитирајућу и неравноправну позицију. На подручју уже Србије, већином су приватна водопривредна предузећа и она под истим условима добијају послове, од и код ЈВП „Србијаводе“, док их је на подручју АПВ, неколико.
- 5) Треба напоменути да, послујући под комерцијалним условима, тржиште само диктира водопривредним друштвима висину зараде запослених, њихов број, као и набавке, како би били конкурентни на тржишту (све оно што јавна предузећа имају обавезу да правдају јер добијају новац из буџета). Ограничавањем броја запослених (пензионисањем постојећег кадра) водопривредна друштва улазе у опасност да изгубе лиценце за обављање водопривредних послова, што ће им даље онемогућити учешће на тендерима.

Обзиром да су Водопривредна друштва специфична како по начину функционисања тако и по значају, надлежне институције их морају и сагледати на тај начин и изузети из Закона о јавним предузећима како би им омогућиле да несметано функционишу и преживе као привредни субјекти. Наиме, мора се имати у виду да се ради о предузећима која морају бити оперативна, а лимити која намеће Закон о јавним предузећима им онемогућавају ту врсту ефикасности. Већина ових предузећа послују 100 и више година за које време су мењали форму али не и делатност и то управо због тога што је постојала свест о значају истих. Стога је наш предлог да се измени Закон о јавним предузећима и водопривредна друштва у државној својини изузму из њега, односно примене овог Закона на њих, што би повукло и измену наших Оснивачких аката. Такође би било неопходно пронаћи моделе контроле нашег Оснивача над нама, односно, нашим радом, који су реално саображени нашој привредној позицији, начину функционисања, обављању делатности од јавног и општег интереса коју обављамо. Заједничким радом и до тог модела би се лако дошло, где би спадала и обавеза уплате дела добити Оснивачу.

За почетак предлажемо следеће:

ПРЕДЛОГ АМАНДМАНА НА ЗАКОН О ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

АМАНДМАН 1:

У Члану 1 након „Овим законом уређује се правни положај јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса,“ додаје се заграда која гласи „(осим Водопривредних друштава која су у већинском државном власништву)“

АМАНДМАН 2:

У члану 2 став 1 након завршене реченице, брише се тачка и ставља зарез након чега се додаје „осим у водопривредним привредним друштвима којима је оснивач Република Србије.“

АМАНДМАН 3:

У члану 3 став 2 тачка 2) након речи „друштво капитала чији је једини власник Република Србија“ додаје се заграда тако да гласи „осим водопривредних привредних друштава“

АМАНДМАН 4:

У члану 75 став 3, након завршене реченице брише се тачка те ставља зарез након чега се додаје текст „осим у водопривредним привредним друштвима“.

Овим смо потакли решавање једног реалног проблема, врло решивим, са предлогом да заједнички радимо на томе.

С дубоким поштовањем,

ССПДИВ Србије
Председник

Коларевић Живорад

